

"Bu prezident seçkilərinin əsas əlaməti, xüsusiyəti və önəmi ondadır ki, müstəqillik dövründə ilk dəfə iddi ki, seçkilər ölkəmizin bütün ərazilərində keçirilmişdir. Mən, bildiyiniz kimi, səsvermə prosesində Xankəndidə iştirak etmişdim. Mən Azərbaycanın istənilən yerində səs verə bilərdim, ancaq hesab etdim ki, Xankəndidə səs verməyim daha düzgün olardı.... Orada verdiyim səs, o qutuya atdığım bülleten, sadəcə olaraq, bülleten deyildi. Bu, erməni separatçlarının tabutuna vurulan son mismar idi."

Prezident İlham Əliyev

XXI əsrin mürəkkəb geosiyasi və iqtisadi reallıqları şəraitində dayanıqlı inkişaf yalnız resurslara deyil, ilk növbədə düşünülmüş strategiyaya, güclü siyasi iradəyə və effektiv idarəetməyə söylenir. Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Respublikası məhz bu prinsiplər əsasında müasir, çevik və dayanıqlı inkişaf modelini formalaşdırmışdır. Dövlət başçısının vurğulduğu kimi, "Bu gün Azərbaycan gələcəyə çox böyük ümidiylə baxır. Bunun əsas səbəbi iqtisadi müstəqillik, iqtisadi güc və siyasi iradədir."

Son iirmi ildən artıq dövrde Azərbaycan yalnız iqtisadi göstəricilərini deyil, dövlət suverenliyini, beynəlxalq mövqelerini və sosial rifah seviyyesini fundamental şəkildə gücləndirmiş, regionun aparıcı güc mərkəzinə çevrilmişdir.

Prezident cənab İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrə sosial-iqtisadi inkişaf dövlət siyasetinin əsas prioritetine çevrilmişdir. İqtisadi artımın keyfiyyəti və inklüziv xarakter alması məqsədile sistemli struktur və institusional islahatlar həyata keçirilmişdir. Makroiqtisadi sabitlik təmin olunmuş, dövlət borcu və büdcə kəsiri nəzarət altında saxlanılmış, inflyasiya iqtisadi fəallıq üçün məqbul səviyyədə qorunmuşdur. Qeyri-neft sektorunun inkişafı, sahibkarlığın təşviqi, kiçik və orta biznesin iqtisadiyyatda dominant mövqeyə yüksəlməsi milli iqtisadiyyatın dayanıqlığını artırılmışdır. İqtisadiyyat iki qlobal maliyyə böhranından uğurla çıxaraq xariçi təsirlərə davamlı olduğunu sübut etmişdir. Dövlət büdcəsi sosial rifahın dəsteklənməsi ilə yanaşı, investisiya fəallığının təminində də mühüm rol oynamışdır.

Azərbaycanın inkişaf modelində insan kapitalı əsas strateji resurs kimi müəyyən

Azərbaycanın müasir inkişaf modeli

Həsən Bayramov,
Pedaqogika üzrə elmlər
doktoru, professor

edilmişdir. Təhsil infrastrukturunun müasirləşdirilməsi, müəllimlərin peşəkar inkişafı, məktəbəqədər təhsilə çıxışın genişləndirilməsi gələcək nəsillerin rəqabet qabiliyyətli yetişdirilməsinə xidmet edir. Elmi tədqiqat potensialının gücləndirilməsi, tətbiqyönlü innovasiyaların təşviqi və eqli mülkiyyətin inkişafı ölkənin bilik iqtisadiyyatına keçidini sürətləndirmişdir. Səhiyyə sahəsində həyata keçirilen islahatlar əhalinin keyfiyyətli tibbi xidmətlərə əlçatanlığını artırıb, pandemiya dövründə çevik qərarlar minlərlə insanın həyatının qorunmasına imkan yaratmışdır. Ünvanlı sosial yardım mexanizmləri, aztəminatlı ailələrin dəsteklənməsi və genişmiqyaslı sosial proqramlar sosial ədalətin təmininə xidmət etmişdir.

Postpandemiya və postkonflikt dövründə Azərbaycan Respublikası "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" sənədi ilə keyfiyyətə yeni strateji mərhələyə daxil olmuşdur. Bu sənəd dayanıqlı artım, sosial ədalət, innovasiya, Böyük Qayıdış və yaşıł inkişaf kimi prioritətləri bir sistem daxilində birləşdirir.

2022-2026-cı illəri əhatə edən Strategiyanın icrası nəticəsində iqtisadiyyatın şaxələnməsi dərinleşmiş, maliyyə dayanıqlığı güclənmiş və uzunmüddətli ehtiyatlar formalaşdırılmışdır. Növbəti mərhələdə isə sənii intellekt, rəqəmsal iqtisadiyyat və yüksək texnologiyalar əsas inkişaf drayverlə-

rinə çevriləcəkdir.

Azərbaycanın enerji siyaseti dövlət müstəqilliyinin və beynəlxalq mövqelerinin möhkəmlənməsində mühüm rol oynamışdır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri və Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanı Avropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatlarından birinə çevirmişdir. Bu layihələr iqtisadi dividendlərle yanaşı, ölkənin geosiyasi çekisini də artırmışdır. Eyni zamanda, nəqliyyat-logistika infrastrukturunun inkişafı Azərbaycanın Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizlərində mühüm tranzit mərkəzine çevrilməsini təmin etmişdir.

Prezident cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi ardıcıl ordu quruculuğu siyaseti nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri regionun ən güclü ordularından birinə çevrilmişdir. 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan tarixi Qələbə milli gücün, siyasi iradənin və xalq-ordu birliliyinin təntənəsi oldu. 2023-cü ilde həyata keçirilən antiterror əməliyyatı ilə Azərbaycan öz suverenliyini tam bərpa etmiş, dövlətin ərazi bütövülüyü və konstitusiya quruluşu təmin olunmuşdur. Zəfər diplomatiyası cənab İlham Əliyevin qlobal informasiya məkanında apardığı principial siyasetin parlaq nümunəsidir.

İşğaldan əzad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış programı müasir dünya tarixində analoqu az olan yenidənqurma modelidir. Qarabağ və Şərqi Zengəzurda "ağılı şəhər" və "ağılı kənd" konsepsiyaları tətbiq olunur, müasir infrastruktur qurulur, yaşayış və məşğulluq təmin edilir.

Minatəmizləmə, yol, enerji, su və sosial obyektlərin tikintisi bölgənin iqtisadi reinteqrasiyasını sürətləndirir. Bu proses yalnız bərpa deyil, gələcəyə hesablanmış dayanıqlı inkişaf modelidir. Şəhid ailələri və qazilərə göstərilən diqqət Prezident İlham Əliyevin sosial siyasetinin əsas sütunlarından biridir. Mənzil, avtomobil, təqaüd və reabilitasiya proqramları dövlətin vətəndaşa məsuliyyətinin real təzahürüdür. "YAŞAT" Fondu bu siyasetin institutional davamı kimi çıxış edir.

2003-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımız misilsiz nailiyyətlərə imza atmışdır. Ötən dövdə həyata keçirilmiş ardıcıl və məqsədönlü siyasi kurs ölkəmizin sürətli və dayanıq-

lı inkişafını, güclü iqtisadi potensialın formalaşmasını, müasir cəmiyyət quruculuğunu, vətəndaşların rifahını, təhlükəsizlik və müasir ordu quruculuğu kimi məsələlərin effektiv həllini təmin etmiş, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzu yüksəlmış, dünyada strateji əhəmiyyəti artmışdır.

Prezident cənab İlham Əliyev Azərbaycan siyasi sistemine rasional siyasi davranış modeli, məntiqi mühakimələrə və analitik təhlilə esaslanan, mütərəqqi, pozitif, milli məqsədlərə xidmet edən siyasi realizme söykənən siyasi fealiyyət nümunəsi gətirdi, öz fealiyyəti və davranışları ilə siyasi sistemimizə siyasi mədəniyyət, milli mənəviyyatımıza uyğun siyasi əxlaq standartı, milli siyasi etika nümunəsi təqdim etdi. Bu gün Azərbaycan xalqı formalaşmış yeni reallıqlar mühitində inamlı və qururla öz inkişafının növbəti mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Yeni dövrə qarşıda duran strateji vəzifələrimiz müstəqilliyimizi, əldə olunmuş nai liyyətləri daha da möhkəmləndirmək, Azərbaycanı davamlı və dayanıqlı inkişaf edən ölkəyə çevirməkdir. İşğaldan əzad edilmiş ərazilərde irimiqyaslı bərpa və yenidənqurma işlərinin, Böyük Qayıdışın davam etdirilməsi, təhlükəsizliyin təmin olunması və müasir ordu quruculuğu, qabaqcıl elmə və yüksək texnologiyalara esaslanan iqtisadiyyatın formalaşdırılması, cəmiyyətin rifahının yüksəldilmesi, dövlət idarəciliyi sisteminin təkmilləşdirilməsi, müstəqil xarici siyaset sayesində Azərbaycanın beynəlxalq mövqelerinin daha da gücləndirilməsi, cəmiyyət həyatında şəffaflığın və ictimai iştiraklığının, həmçinin ölkədə mövcud siyasi dialoğun dərinləşdirilməsi, zəngin mədəni irsimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və digər məsələlər həyata keçirilən siyasetin prioritət istiqamətləri olacaqdır. Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə formalaşdırılmış Azərbaycan inkişaf modeli güclü dövlətçilik, dayanıqlı iqtisadiyyat, sosial ədalət və milli qürur üzərində qurulmuşdur. Qazanılmış Zəfər, Böyük Qayıdış, artan beynəlxalq nüfuz və yüksələn rifah bu modelin real nəticələridir. Azərbaycan bu gün qalib, suveren və gələcəyə inamlı baxan dövlətdir. Qarışdakı illərdə də bu strateji kurs ölkəmizi daha yüksək inkişaf mərhələlərinə daşıyacaqdır.